

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoP/30/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3719200222
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3719200222.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Janákovvej a sudcov Mgr. Zuzany Holúbkovej a Mgr. Ivana Kubínyho vo veci starostlivosti o maloletého K. I., nar. XX.XX.XXXX a toho času plnoletého N. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, maloletý K. zastúpený opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, deti rodičov PhDr. H. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. D., N. XXX/X-X a X. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. D., Z. XXX/X, o návrhu otca na zníženie výživného, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 12. marca 2019, č. k. 7P/5/2019-46, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie návrh otca na zníženie výživného zamietol. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. V rozhodnutí konštatoval, že otec sa podaným návrhom domáhal zníženia výživného na vtedy maloletého N. zo sumy 150 eur na sumu 70 eur a na maloletého K. zo sumy 100 eur na sumu 50 eur, z dôvodu, že od poslednej úpravy výživného došlo na jeho strane k zásadnej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje novú úpravu výživného. Neskôr na pojednávaní navrhol výživné znížiť na vtedy maloletého N. zo sumy 150 eur na sumu 80 eur a na maloletého K. zo sumy 100 eur na sumu 70 eur mesačne, od 01.03.2019. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že návrh otca je potrebné zamietnuť. Konštatoval, že hoci od poslednej úpravy výživného k deťom došlo k zmene pomerov, najmä na strane otca, ktorému pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť a u ktorého tiež došlo k zníženiu príjmu v dôsledku prepustenia zo služobného pomeru, do nepriaznivej finančnej situácie sa otec dostal vlastným zavinením. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že otec bol zo služobného pomeru v policajnom zbore prepustený z dôvodov na jeho strane, následkom čoho bol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie bez nároku na poberanie dávok v hmotnej núdzi a podpory v nezamestnanosti. Následne na vlastnú žiadosť ukončil pracovný pomer v spoločnosti X. I., s.r.o. N. D. v skúšobnej dobe, hoci následne do iného pracovného pomeru nenastúpil. Súd poukázal na to, že v súčasnej dobe otec podľa vlastného vyjadrenia má dosahovať príjem okolo 600 eur mesačne netto, okrem toho má zo strany MV SR, odboru sociálneho zabezpečenia, vyplácaný výsluhový dôchodok mesačne vo výške 198,80 eur a taktiež možno predpokladať, že ďalší peňažný príjem má z vykonávania podnikateľskej činnosti, keďže od 12.10.2018 je ako živnostník zapísaný v živnostenskom registri. Na základe uvedeného uzavrel, že hoci otcovi pribudla od poslednej úpravy výživného ďalšia vyživovacia povinnosť k maloletej I. I., jeho finančná situácia sa nezhoršila. Preto návrh otca na zníženie výživného zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

2. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec, ktorý žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že jeho vyživovaciu povinnosť na N. zníži zo sumy 150 eur na sumu 70 eur mesačne a na maloletého K. zo sumy 100 eur mesačne na sumu 50 eur mesačne. Poukázal na to,

že od posledného zvýšenia výživného uplynula značná doba, necelé 2 roky, a tým sa výrazne zmenili jeho životné podmienky. V júli 2018 bol prepustený z policajného zboru, stal sa nezamestnaným a bol evidovaný na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny v Považskej Bystrici od 12.06.2018 do 20.10.2018. Aj takmer po 16 rokoch odpracovaných v policajnom zbore nemá nárok na podporu v nezamestnanosti alebo nárok na výsluhový dôchodok a zostal bez príjmu. Zamestnal sa až 05.11.2018 vo firme X. I., s.r.o., kde jeho príjem bol však značne nižší ako bol v policajnom zbore - prvá výplata bola 618 eur a druhá výplata 685 eur, tretia výplata bola 507 eur, teda jeho priemerný čistý plat bol 603 eur. Toho času pracuje v správcovskej spoločnosti X., kde jeho hrubý príjem podľa zmluvy má byť 750 eur, teda čistý plat okolo 600 eur mesačne. Okrem toho sa stal otcom maloletej I., ktorá sa narodila dňa 31.07.2018. V tomto čase žije v mestskom nájomnom byte, spolu s partnerkou a jej 6 ročným synom a jeho dcérou, kde mesačné náklady na byt a energiu sú 313 eur, úver v banke má 158 eur, telefónny paušál 30 eur, výdavky na potraviny mesačne ho stoja 200 eur, benzín 80 eur, výdavky na hygienu 30 eur. Bývalej manželke posledné mesiace dal na deti mesačne 100 eur, nakoľko nemal financie na platenie výživného. Rozsudok súdu prvej inštancie považoval za zaujatý, keď sudca uviedol, že o prácu prišiel svojou vinou, s čím nesúhlasí, nakoľko sa súdi s bývalým zamestnávateľom a prvý súd na krajskom súde vyhral.

3. Matka v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca žiadala rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Poukázala na to, že otec dlhodobo pracoval ako policajt na OR PZ v Považskej Bystrici, odkiaľ bol prepustený v dôsledku opakovaných disciplinárnych konaní, na základe čoho s ním bol ukončený služobný pomer. V súčasnosti poberá príspevok vo výške 198 eur mesačne. Po ukončení služobného pomeru sa zaevidoval ako uchádzač o zamestnanie, pričom v novembri 2008 mu bol zo strany Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica poskytnutý príspevok na vykonávanie samostatnej zárobkovej činnosti vo výške cca 2.250 eur. Popri vykonávaní živnosti bol aj zamestnaný, pričom opakovane menil zamestnanie a svojvoľne ukončoval pracovný pomer. Ďalej uviedla, že v júli 2018 sa s bývalým manželom dohodla na tom, že keďže zostal bez príjmu, dočasne si bude plniť vyživovaciu povinnosť v obmedzenej výške, na obe deti spolu v sume 100 eur mesačne, od mesiaca júl 2018 dokiaľ sa nezamestná. Taktiež sa dohodli na tom, že zameškané výživné jej doplatí v najbližšom termíne. Na tomto bola ochotná dohodnúť sa vzhľadom k jeho aktuálnej situácii. Ona však z jej platu má problém zabezpečiť všetky potreby detí, k dnešnému dňu jej bývalý manžel dlhuje sumu 1.050 eur ako zameškané výživné za obdobie od augusta 2018 do apríla 2019. Napriek tomu, že v tomto čase bývalý manžel vykonával živnosť, bol zamestnaný a zároveň poberal príspevok od polície vo výške 198 eur mesačne, nesplatil jej dlžnú čiastku na výživnom, uhradil jej z nej len sumu 300 eur. V tomto období jej museli finančne pomáhať rodičia. Jej mesačný príjem je 800 eur netto, jej mesačné výdavky sú: 400 eur potraviny, 180 eur inkaso, 80 eur hypotéka, 50 eur prevádzka osobného automobilu, 40 eur poisťky pre deti, sporenie, 30 eur výdavky na telefón, 15 eur internet, 25 eur stravovanie v škole syn K., 20 eur na cestovné syn N., 40 eur výdavky na oblečenie, 30 eur drogeria a hygiena, 30 eur školské pomôcky a potreby, 30 eur voľnočasové aktivity - posilňovňa obaja synovia, 20 eur vreckové pre deti, 5 eur sporenie na stužkovú syn N.. Obaja synovia majú výšku nad 180 cm, veľkosť nohy 45 a 46, so zabezpečením ich oblečenia a obuvi má preto zvýšené výdavky. Ani výška výživného 250 eur spolu na obe deti, ktoré do júla 2011 uhrádzal bývalý manžel, nepokryje ich potreby, vzhľadom na nepriaznivú finančnú situáciu otca však túto skutočnosť doposiaľ neriešila podaním návrhu na zvýšenie výživného, aj keď vzhľadom na vek a potreby detí by tento bol opodstatnený. Poukázala tiež na to, že otec detí sa vo voľnom čase venuje finančne nákladným záujmom - poľovníctvo, fitness, účasť na kultúrno-spoločenských podujatiach, akciách a plesoch, s čím mu vznikajú nemalé finančné náklady, pričom prvoradá by mala byť pre otca snaha zabezpečiť potreby svojich detí, až následne riešiť financovanie svojich voľnočasových aktivít.

4. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca písomne nevyjadril.

5. Otec v replike k vyjadreniu matky uviedol, že v júni minulého roku bol prepustený z policajného zboru a bol bez finančného príjmu. Po zaevidovaní sa na úrade práce požiadal o príspevok na živnosť na fotografické služby, ktorý mu bol poskytnutý v mesiaci október 2018 a dostal z neho časť, t. j. 2.250 eur na kúpu fotografickej výbavy. Ďalšiu časť príspevku má dostať v októbri 2019. Nakoľko je na fotografovanie potrebné mať zostavu kompletnú, nie je možné fotografovanie vykonávať. Toto zdokladoval aj v daňovom priznaní, pretože nemá žiadny príjem zo založenej živnosti. Od mesiaca november pracoval vo firme X. I., kde jeho príjem bol 603 eur, v súčasnosti pracuje vo firme X., a.s., kde podľa pracovnej zmluvy má hrubý príjem 750 eur, za mesiac marec bol jeho čistý príjem v tejto spoločnosti 470 eur a 130 eur mal príjem z SBS, kde pracoval necelý mesiac, teda jeho príjem za mesiac marec bol 600 eur v čistom.

Za mesiac apríl ešte výplatu nedostal. Keď mu bolo určené výživné na deti, v tej dobe nemal dcéru. V súčasnosti nemá peniaze na to, aby mohol jeho chlapcom prispievať na dovolenku, o ktorej píše vo vyjadrení bývalá manželka, keď deti niečo potrebujú, tak si od neho vypýtajú a on im dá peniaze napríklad na šport, alebo na nejakú vec, čo potrebujú. Pokiaľ bývalá manželka poukazovala na to, že má nákladné koníčky, k tomu uviedol, že je poľovník od roku 1998, avšak pred 5 rokmi poľovnícke združenie v ktorom poľoval prišlo o poľovnícky revír a toho času nemá žiadne združenie, kde by mohol vykonávať právo poľovníctva. Jediný koníček, ktorý má, je šport, a to fitness, kde však chodí aj so synmi N. a K. spoločne a tomuto koníčku sa spoločne venujú. Za celý kalendárny rok 12 mesiacov bol na jednom plese, nechodí na žiadne iné podujatia, lebo na to nemá financie. Tiež nechodí na dovolenku či rôzne výlety. Pokiaľ súd vo svojom rozhodnutí tvrdil, že o prácu prišiel svojou vinou, s tým nesúhlasí, nakoľko sa súdi s bývalým zamestnávateľom a prvý spor na krajskom súde vyhral.

6. Krajský súd preskúmal vec podľa § 65 a § 66 CMP a zistil, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť. Vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, podľa ktorého nie je potrebné nariaďovať pojednávanie odvolacieho súdu.

7. Preskúmaním zistil odvolací súd, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o návrhu na zníženie výživného postupoval dôsledne podľa ust. § 78 Zákona o rodine, ktoré v odôvodnení napadnutého rozhodnutia aj cituje.

8. V zmysle ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Zmenou pomerov sa rozumie výrazná zmena tých okolností (či už na strane oprávneného alebo povinného), ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom.

9. Za kvalifikovanú zmenu pomerov sa považuje taká zmena, ktorá odôvodňuje zmenu prvej úpravy výživného. Rozumieme ňou takú zmenu v pomeroch subjektov právneho vzťahu, ktorá výrazne ovplyvňuje ich majetkové pomery a príjmy, resp. výdavky na potreby. Pri posudzovaní či nastala zmena pomerov na strane oprávneného na výživnom, resp. povinného rodiča a v akom rozsahu je odôvodnená zmena výživného, súd vychádza zo základných kritérií pre určenie vyživovacej povinnosti, uvedených v ust. § 62 Zákona o rodine.

10. Základnými kritériami pre určenie vyživovacej povinnosti rodiča k deťom sú predovšetkým schopnosti, možnosti a majetkové pomery obidvoch rodičov (ust. § 62 ods. 2 prvá veta Zákona o rodine), s prihliadnutím na odôvodnené potreby oprávneného dieťaťa (ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine). Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

11. V preskúmvanej veci bolo vykonaným dokazovaním preukázané, že vyživovacia povinnosť na v súčasnosti už plnoletého N. a maloletého K. bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 10.05.2017, č. k. 11P/50/2017-33, ktorou súd zvýšil otcovi vyživovaciu povinnosť na vtedy mal. N. zo sumy 90 eur na sumu 150 eur a na mal. K. zo sumy 70 eur na sumu 100 eur mesačne, s účinnosťou od 01.05.2017. V tom čase otec pracoval ako príslušník OO PZ v Považskej Bystrici, kde dosahoval priemerný mesačný zárobok vo výške 804 eur netto, matka pracovala na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, s priemerným mesačným zárobkom vo výške 696 eur netto. Vtedy maloletý N. bol študentom prvého ročníka Strednej odbornej školy strojníckej v N. D. a maloletý K. bol žiakom šiesteho ročníka základnej školy.

12. V súčasnosti je N. študentom tretieho ročníka tej istej odbornej školy, maloletý K. je žiakom 8. ročníka základnej školy. Matka naďalej pracuje na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, kde došlo k zvýšeniu jej priemerného mesačného zárobku na sumu 810,07 eur mesačne, teda jej príjem sa zvýšil cca o 114 eur mesačne. Otec bol prepustený zo služobného pomeru v štátnej službe príslušníka policajného zboru z dôvodu nespôsobilosti vykonávať akúkoľvek funkciu v štátnej službe, v čase prepustenia dosahoval mesačný priemerný zárobok vo výške 896,10 eur netto, t. j. cca o 90 eur mesačne viac ako v čase poslednej úpravy výživného. Po prepustení zo štátnej služby bol otec evidovaný ako uchádzač o zamestnanie bez nároku na podporu v nezamestnanosti a poberanie dávok v

hmotnej núdzi. V októbri 2018 otec s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica uzavrel Dohodu o poskytnutí príspevku za účelom vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti, na základe ktorej mu bola vyplatená časť z dohodnutého poskytnutého príspevku vo výške 60%, v sume 2.251,06 eur, za účelom začatia vykonávania živnosti. Zvyšná časť priznaného príspevku vo výške 1.500,70 eur bude otcovi vyplatená po predložení písomnej správy o čerpaní poskytnutého príspevku. Z vykonaného dokazovania tiež vyplynulo, že otcovi bol priznaný výsluhový príspevok vo výške 198,80 eur mesačne. Po ukončení evidencie bol otec zamestnaný v spoločnosti X. I., s.r.o., N. D., kde otec pracovný pomer rozviazal na vlastnú žiadosť v skúšobnej dobe a kde dosahoval netto zárobok vo výške 685,49 eur. Následne otec bol zamestnaný v bezpečnostnej službe I. O., s.r.o., kde taktiež rozviazal pracovný pomer na vlastnú žiadosť dohodou, pričom za dobu trvania tohto pracovného pomeru mu mala byť vyplatená mzda v celkovej výške 300 eur. Od 11.03.2019 je otec zamestnaný v spoločnosti X., a.s. N. D., kde podľa vyjadrenia otca dosahuje zárobok 750 eur brutto, pričom otec uvádza, že jeho čistý mesačný zárobok tak predstavuje v súčasnosti sumu okolo 600 eur netto. Otcovi pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť k maloletej I. I., nar. XX.XX.XXXX.

13. Z uvedeného je tak zrejmé, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti došlo k zmene pomerov na strane všetkých účastníkov konania. Otec odôvodňoval návrh na zníženie vyživovacej povinnosti tým, že došlo k podstatnému zníženiu jeho príjmu, čo však vykonaným dokazovaním preukázané nebolo. Pri otcom uvádzanom dosahovanom čistom mesačnom príjme vo výške cca 600 eur mesačne a pri poberaní výsluhového príspevku vo výške 198,80 eur, otcov príjem predstavuje sumu cca 800 eur mesačne, takže jeho priemerný mesačný príjem je v podstate rovnaký ako bol v čase poslednej úpravy výživného, kedy otec dosahoval priemerný mesačný zárobok vo výške 804 eur netto. Je pravdou, že otcovi pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť k maloletej Sofii, nemožno však opomenúť, že otec okrem príjmu zo zamestnania a poberania výsluhového príspevku sa zaviazal vykonávať živnosť, na základe čoho mu bol zo strany štátu poskytnutý príspevok za účelom vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti v celkovej výške 3.751,77 eur, takže otec môže dosahovať príjem aj z tejto živnosti. Pokiaľ otec vo svojom písomnom vyjadrení uvádza, že živnosť nevykonáva z dôvodu, že mu poskytnutý príspevok neumožňuje fotografovanie vykonávať, nakoľko zaň nemôže nakúpiť celú fotografickú výbavu, odvolací súd je toho názoru, že otec nemôže očakávať, že mu štát pokryje všetky výdavky potrebné na výkon jeho živnosti a pri žiadosti o poskytnutie príspevku a vzniku oprávnenia na vykonávanie podnikateľskej činnosti nepochybne musel vedieť, že do výkonu svojej živnosti bude musieť vložiť aj vlastné finančné prostriedky. Netreba tiež opomínať skutočnosť, že otec bol prepustený zo služobného pomeru v štátnej službe príslušníka policajného zboru z dôvodov na jeho strane, z dôvodu nespôsobilosti vykonávať akúkoľvek funkciu v štátnej službe, pretože svojim konaním opakovanne porušoval interné služobné predpisy, za čo mu bolo uložených celkovo 7 disciplinárnych opatrení, čo vyplýva z právoplatného rozkazu riaditeľa Policajného zboru v Trenčíne č. 130 zo dňa 04.06.2018, potvrdeného rozhodnutím prezidenta Policajného zboru SR zo dňa 18.09.2018 č. PPZ-J. Je tak zrejmé, že k strate zárobku otca, ktorý dosahoval v čase predchádzajúcej úpravy výživného, došlo z dôvodov na jeho strane; opak, ktorý tvrdí otec vo svojom odvolaní (že sa súdi s bývalým zamestnávateľom a že súd na prvom stupni vyhral), otec v konaní nepreukázal. Súd prvej inštancie tak správne prihliadol k tomu, že k strate pôvodného zárobku otca došlo jeho zavinením, keď otec sa dopúšťal činnosti, ktorá viedla až k strate jeho príjmu a tým aj k strate možnosti platiť výživné. Aj podľa názoru odvolacieho súdu na zníženie (stratu) príjmu povinného súd môže prihliadnuť len v prípade jednoznačného preukázania takého dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez zavinenia povinného, čo v danom prípade z vykonaného dokazovania preukázané nebolo.

14. Súd prvej inštancie tak správne zistil, ako aj vyhodnotil všetky okolnosti, na ktoré má súd prihliadať pri rozhodovaní o zmene súdneho rozhodnutia o výživnom v zmysle § 78 Zákona o rodine, preto bol jeho rozsudok odvolacím súdom potvrdený.

15. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, pretože podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd len na návrh.

16. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu podľa § 370 a nasl. CMP.